

2018

Respectprotocol

Hilly Velde, respectcoördinator

De Opslach Wommels

1-3-2018

Voorwoord

Dit respectprotocol heeft als doel: “Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Dat vraagt wel, dat wij kinderen leren zich assertief op te stellen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan! Leerkrachten en ouders uit de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit Respectprotocol.

Sinds 1 januari 2006 is het wettelijk verplicht om als school een zorgplan te hebben. Een onderdeel van dit plan is een Respectprotocol. Het Respectprotocol geeft kinderen, leerkrachten en ouders duidelijkheid over hoe gehandeld wordt in het geval van respectloos gedrag op school. Wij vinden het als school heel belangrijk dat leerlingen elkaar respecteren en dat pesten wordt voorkomen.

Op deze manier dragen de leerlingen deze waarde in de toekomst met zich mee.

Met name het stappenplan zoals in de bijlage vermeld, blijkt heel waardevol om het oplossend vermogen van de leerlingen zelf te verhogen en elkaars begrip hierin te vergroten.

Als SEO(Sociaal Emotionele Ontwikkeling) coördinator is Hilly Velde aangesteld voor OT7. Zij is leerkracht bij ons op school, daarnaast heeft juf Hilly de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening gedaan, met onlangs de cursus tot anti-pest coördinator cursus.

We noemen deze coördinator een respect-coördinator. Uiteindelijk is dat wat we uit willen stralen naar alle leerlingen en ouders. Respect voor elkaar is voor onze school heel belangrijk.

In het veiligheidsbeleid van de Gearhing wordt gesproken over de directeur. De directeur heeft hierin nauw contact met de SEO-coördinator/respect-coördinator

Indien er sprake is van **pesten** binnen OT 7 dient de SEO-coördinator daarvan op de hoogte te zijn gebracht. Ook wanneer er alleen sprake is van een pestincident.

Het meldpunt pesten is het volgend mailadres: pestinterventie-ot7@gearhing.net Of u kunt via onze site het pestgedrag melden, waardoor we contact met u opnemen zoals in onderstaand stappenplan is vermeld.

Inhoudsopgave

De Opslach; Onze visie	3
Begripsbepalingen	4
Kenmerken verschillende partijen	5
Preventie	6
Communicatie	7
De werkwijze die wij hanteren wanneer er pestsignalen zijn	9
Bijlage 1: Respecttest	13
Bijlage 2: Stappenplan respectvol met elkaar omgaan.....	18

De Opslach; Onze visie

Ons onderwijs is erop gericht maatwerk voor al onze leerlingen tot stand te brengen. Onze onderwijsvisie is daarom samen te vatten: 'Samen werken aan persoonlijk onderwijs.'

Ons onderwijsaanbod doet recht aan alle leerlingen op basis van hun talenten, ontwikkeling en interesses. Hiermee creëren we maximale kansen voor iedere leerling om zich te ontwikkelen.

Leerlingen krijgen de gelegenheid om op persoonlijk niveau, actief, van elkaar en met elkaar zelfstandig te leren, waarbij ze leren verantwoordelijk te zijn voor hun eigen 'leren'.

We staan voor:

- persoonlijke aandacht voor elke leerling;
- een passend onderwijsaanbod ;
- een breed scala aan zowel samenwerkende als individuele werkvormen die het voor iedere leerling mogelijk maakt doelmatig, actief en zelfstandig te leren;
- een effectieve begeleiding en zo nodig een ondersteunend leeraanbod.

Van Opslach naar Boppeslach: Samen werken aan persoonlijk onderwijs!

Kernwaarden zijn voor ons:

Respect

Respect is rekening houden met elkaars eigenheid en grenzen waarin regels en afspraken zorgen voor duidelijkheid. Veiligheid staat voorop in een open klimaat waarin leerlingen zich kunnen ontwikkelen en fouten mogen maken.

Betrokkenheid

Door middel van gestructureerde samenwerking tijdens het leerproces tussen leerkracht, ouders en leerling zorgt de school voor een grote betrokkenheid en een warm pedagogisch klimaat, waarin de leerling centraal staat.

We zijn een kleine laagdrempelige school waarin iedereen zich thuis kan voelen. We stemmen het leerstofaanbod hierop af.

Toekomstgericht

Wij kijken naar de toekomst waarin o.a. ICT een belangrijke rol speelt. We stimuleren leerlingen om bewuste eigen keuzes te maken en zelfstandig te zijn. Leerlingen en leerkrachten maken gebruik van elkaars kwaliteiten en zijn voortdurend in ontwikkeling.

Coöperatief

Bij ons op school werken we (leerlingen, leerkrachten en ouders)samen.

D.m.v. het inzetten van coöperatieve werkvormen ervaren de leerlingen dat ze van elkaar en met elkaar kunnen leren. Samenwerken doen we niet alleen met de leerlingen onderling maar ook met ouders en teamleden.

Kortom: op onze school is iedereen welkom en zijn we duidelijk en open naar elkaar en de leerlingen toe, met oog voor ieder individu.

Begripsbepalingen

Plagen

Je kunt van plagen spreken, als beide partijen even sterk zijn en er niet echt gesproken kan worden van een slachtoffer en een dader. Plagen zie je vaak bij mensen die elkaar wel mogen. Het kan een steekspel met woorden zijn, of elkaar voor de gek houden. De plager heeft niet de intentie om de geplaagde te beschadigen.

Tussen kinderen, zeker in de bovenbouw en in het voortgezet onderwijs, zie je hetzelfde patroon ontstaan. Humor (echte!) staat hierbij centraal.

Ruzie / conflict

Ruzie maken wordt door kinderen en ouders nog wel eens benoemd als pesten. Hoewel een ruzie geen pesten is, kan een niet goed opgeloste ruzie soms wel tot pesten leiden. Een ruzie is een conflict tussen mensen over een behoefte of over wat rechtvaardig is.

Pesten

Pesten is (psychisch, fysiek of seksueel) systematisch geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten / schoolgenoten, die niet in staat is / zijn zichzelf te verdedigen, met als gevolg dat die persoon buiten (een deel van) de groep komt te staan.

Plagen wordt pesten

Plagen wordt pesten als de geplaagde aangeeft een bepaalde actie en/of woorden onprettig te vinden en de plager toch doorgaat.

Mediation

In het respectprotocol wordt gesproken over mediation.

De mediationstappen die we op school toepassen zijn:

1. Wat is er gebeurd, volgens beide kinderen (verhaal laten doen);
2. Welk gevoel leverde dat bij beiden op.
3. Wat is de behoefte nu (voor beide kinderen);
4. Oplossingen en afspraken maken die voor beiden zinvol en aanvaardbaar zijn;
5. Evaluatiemomenten afspreken

Iets uitgebreidere versie van de mediation is bij alle groepsleerkrachten bekend en is terug te vinden in bijlage 2 van dit protocol.

Kenmerken verschillende partijen

Kenmerken van de gepeste

Alhoewel wij niet zomaar iemand een etiket van 'Gepeste' kunnen opplakken op basis van een of meer van de volgende kenmerken, en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die gepest worden, vaak een of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Houdt niet van geweld en agressief of onbeschoft taalgebruik.
- Weet niet hoe hij met agressie van anderen om moet gaan.
- Is meestal fysiek zwakker.
- Is eerder in zichzelf gekeerd.
- Is geneigd zich onderdanig of gediensstig te gedragen.
- Is onzeker in zijn sociale contacten.
- Durft niet op te komen voor zichzelf.
- Heeft vaak een lage dunk van zichzelf en gelooft uiteindelijk, dat hij het verdient om gepest te worden.
- Voelt zich vaker eenzaam dan andere kinderen.
- Voelt niet goed aan, welke regels of normen er binnen de groep gelden.
- Reageert niet op de leeftijdsgebonden "gepaste" manier op druk: Begint te huilen, of gedraagt zich slaafs, gaat klikken of vleien, probeert zich vrij te kopen met snoep of geld, probeert de pestkoppen na te bootsen, maar faalt daarin.

Kenmerken van de pestkop

Alhoewel wij niet zomaar iemand een etiket van 'Pestkop' kunnen opplakken op basis van een of meer van de volgende kenmerken en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die pesten, vaak een of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Staat vrij positief tegenover geweld, agressie, en het gebruik van stoere taal.
- Imitteert graag agressief gedrag.
- Is vlugger agressief, gebruikt meer geweld.
- Lijkt assertief: zegt spontaan wat hij denkt of voelt. Komt uit voor zijn mening.
- Is vrij impulsief.
- Heeft de neiging anderen te over roepen of te domineren om controle te houden, maar is misschien minder zeker dan het lijkt.
- Wil het middelpunt zijn en is vlug jaloers.
- Is meestal fysiek sterker of omringd door sterke vrienden die zijn gezag respecteren.
- Heeft moeite met regels, grenzen, en eigen of door anderen opgelegde regels.
- Schat situaties verkeerd in.
- Schat de gevolgen van zijn gedrag verkeerd in.
- Heeft het moeilijk met stress of spanning, die van buitenaf wordt opgelegd (proefwerken, agressie van ouders, etc.).
- Lijdt vaak aan een negatieve faalangst.
- Hoe onveiliger hij zich voelt, hoe groter de behoefte aan een zondebok.

- Is niet noodzakelijk dommer of slimmer dan de rest.
- Geniet respect uit angst en niet uit waardering.
- Heeft een zwak inlevingsvermogen, is vooral met zichzelf bezig en houdt geen rekening met anderen.

Opgemerkt moet worden dat er rondom de gepeste een aantal betrokken partijen staan:

1. De gepeste
2. De pester
3. De meelopers
4. De zwijgers
5. De (aspirant) helpers
6. De (groepsleerkracht)
7. De andere volwassenen in de school
8. De ouders van de gepeste
9. De ouders van de pester
10. De ander ouders
11. De directie/schoolbeleid

Preventie

Het vertrouwen tussen de leerlingen onderling en de leerkrachten willen wij bevorderen door het houden van kringgesprekken, samenwerken en het bevorderen van de zelfstandigheid.

De kernpunten in deze aanpak zijn:

- Denk goed over jezelf en de ander.
- Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.
- Denk oplossingsgericht.
- Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt.
- Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling).
- Duidelijk schoolbeleid (zie Schoolgids).
- Respecttest 1x per jaar laten invullen door ouders en kinderen.(monitoring).
- De leerkracht zorgt voor een wij-gevoel in de groep.(gouden weken)

Preventie digitaal pesten

Gebruik van mobiele telefoon en I-pod en andere devices zijn op school niet toegestaan. Tenzij het gebruik onder toezicht is van de leerkracht. Hierbij is de leerkracht verantwoordelijk voor de mediawijsheid die de leerlingen laten zien.

Het is niet toegestaan onder schooltijd en in de pauzes gebruik te maken van de mobiele telefoon, behalve na toestemming van de leerkracht.

Het maken van foto's met een mobiele telefoon is verboden, anders dan na uitdrukkelijke toestemming van de leerkracht bij excursies en /of uitstapjes.

Bij de aanvang van de lessen bergen de leerlingen hun mobiele telefoon op in hun kastje of in hun tas.

Via ouderavonden en/of artikelen in de Nieuwsbrief ouders adviseren over de omgang van kinderen met het internet.

Ook worden er op dit moment afspraken gemaakt over Social Media op spiritniveau= een zoekend naar balans). Zodra deze afspraken officieel zijn zullen deze aan de preventie worden toegevoegd.

Communicatie

Een goede samenwerking en communicatie tussen school en gezin is erg belangrijk. Je kunt hier dan ook een groot voordeel behalen. Daarom wordt hieronder beschreven wat u van ons als school kan verwachten en wat wij van u en uw kinderen verwachten.

Wat u mag verwachten van de leerkrachten op onze school?

U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder.

U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "een goed voorbeeld doet goed volgen."

Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect. Doet zich een probleem voor op school, dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. De leerkrachten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor uw kind, maar ook voor andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.

Wat wordt van u als ouder verwacht?

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

- U spreekt in het bijzijn van uw kind niet negatief over andermans opvoeding en andermans kind. Dat doet de school ook over u en uw kind.
- U spreekt met respect over de leerkracht, dit doet de leerkracht ook over u.
- Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de vertrouwenspersoon, intern begeleider of directeur. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.

Wat wordt er van de kinderen verwacht?

Wij verwachten van de kinderen dat zij eerst het conflict zelf proberen op te lossen. Als kinderen vervelend doen blijf dan rustig en laat je niet op de kast jagen.

Vraag indien nodig, hulp aan de leerkracht

Samengevat: Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is. Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is daarbij van groot belang!

Redenen om pesten aan te pakken en om te buigen naar respectvol gedrag

- Het is traumatisch voor het gepeste kind en sommige omstanders
- De sfeer in de klas wordt slecht
- De schoolresultaten worden minder
- De kinderen leren verkeerd sociaal gedrag aan
- Elk kind moet zich veilig kunnen voelen

Vormen van pesten zijn:

- Buitengesloten worden
- Negeren
- Roddelen
- Belachelijk maken
- Uitlachen en schelden
- Spullen afpakken of kapot maken
- Achtervolgen en bedreigen
- Slaan, schoppen, duwen en porren

Vormen van digitaal pesten zijn:

- Anonieme berichten sturen via SMS of Whatsapp/Ping
- Schelden, roddelen en bedreigen via computer of mobieltje
- Foto's van mobieltjes op internet plaatsen
- Privé-gegevens op een site plaatsen
- Wachtwoorden misbruiken
- Haat profielen aanmaken

De werkwijze die wij hanteren wanneer er pestsignalen zijn

Voor ouders is de leerkracht altijd het eerste aanspreekpunt

Wanneer de leerkracht constateert, dat het gaat om daadwerkelijk pesten, zoals in de begripsbepaling is opgenomen en stap 1 heeft niet het gewenste effect. Dan zal de coördinator eraan te pas komen. (zie stap 2)

Stap 1: Hebben we te maken met ruzie of pesten.

Bij ruzie gaat het om verschillende belangen.

Bij pesten kan het ook om verschillende belangen gaan, maar is ook de **intentie** bij de pester aanwezig de gepeste fysiek en/of mentaal te beschadigen.

Hieronder de stappen bij een voortslepende ruzie / 1e signalen van pesten:

- Inlichten ouders (door de leerkracht);
- Verwerken oud-zeer in mediation (zie begripsbepaling) veel aandacht geven en waar het werkelijk om gaat;
- Afloop mediation (zie begripsbepaling) met ouders bespreken.(heel belangrijke terugkoppeling!)

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de conflicthebbers (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar en anders gaan we verder met...

- Afspraken maken om nieuwe ruzies te voorkomen en daarop een belonings- en sanctiesysteem te zetten.

Stap 2: bij daadwerkelijk pesten → S.E.O.-coördinator wordt er vanaf deze fase bij betrokken.

- mediation tussen pester en gepeste
- Wat is er gebeurd, volgens beide kinderen (verhaal laten doen);
- Welk gevoel leverde dat bij beiden op.
- Wat is behoefte nu (voor beide kinderen);
- Oplossingen en afspraken maken die voor beiden zinvol en aanvaardbaar zijn;
- Evaluatiemomenten afspreken, als dat nodig is.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 3: Signaleringssysteem pesten activeren door:

- Sociogram en respecttest af te nemen;
- Aan kinderen te vragen pesten aan te geven bij de groepsleerkracht / vertrouwenspersoon;
- Alle ouders vragen pesten te melden;
- Overblijfkrachten en pleinwachters pesten te laten melden via een groepslogboek en aan de groepsleerkracht.

Als pesten is gesignaleerd worden de volgende stappen (acties) ondernomen:

- Melding naar ouders van gepeste en pester/meelopers dat er een peestsituatie is;
- Mediationgesprek;
- Alle betrokken ouders informeren over de afloop en de afspraken m.b.t. het mediationgesprek;
- Mediationgesprekken en een gesprek in de klas duidelijk wordt wie welke rol heeft binnen de groep rondom de gepeste;
- Opstarten van een steungroep;
- In de eerste twee weken, dagelijks een korte evaluatie, daarna wekelijks, totdat vier weken achter elkaar alles goed is gegaan. Daarna 1 x per maand tot drie maanden in de nieuwe groep (uiteraard met uitzondering van schoolverlaters) Nadruk tijdens de evaluatiegesprekken komt steeds meer te liggen op wat de factoren zijn, dat het (steeds) beter gaat;
- Voortgang met I.B.-er bespreken en vastleggen.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 4: Pesters en meelopers

- Aanspreken ouders van pesters en meelopers op het gedrag van hun kind, want niet alleen voor gepeste, maar ook voor pesters en meelopers is de situatie niet gezond. Het pesten moet stoppen.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

- Bestrafen van pestgedrag plus gesprek na schooltijd en ouders informeren.
- Wekelijks een gesprek over de goede momenten (band aanhalen / verstevigen, vaak willen kinderen wel stoppen voor jou als leerkracht).
- Groepsoefeningen doen om de groepsbinding te versterken (oefeningen van vertrouwen).

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 5:

- Ouders en kind duidelijk maken, dat pesten nu gaat leiden tot time-out en als dat ook niet zal werken, dat de school dan tot schorsing zal overgaan. Dit gesprek wordt gevoerd door de directeur en groepsleerkracht en eventueel intern begeleider.
- Therapie aankaarten.
- Wekelijks een gesprek over de goede momenten (band blijven aanhalen / verstevigen, vaak willen kinderen wel stoppen voor jou als leerkracht).

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 6:

- Tijdelijke overplaatsing / time-out van de pester naar een andere klas om de eigen klas veiligheid te bieden zodat ze zich durven te uiten.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 7:

- Schorsing van de pester en als ouders zich onttrekken aan hun verantwoordelijkheid kan overwogen worden een AMK-melding (Advies Meldpunt Kindermishandeling) te doen. Denk aan overleg met bestuur en melding richting MR.
- De reden van schorsing bespreken met de groep. Opletten dat de groep niet de gepeste de schuld gaat geven!!
- Als de pester weer in de klas komt, eventueel niet in dezelfde pauze laten meespelen en indien nodig (bescherming gepeste) moet de leerling zich voor schooltijd eerder melden en mag hij / zij later pas weg. Het is niet erg om dit voor de pester zo gezellig mogelijk te maken, want dat voorkomt teveel wrokgevoelens en kan de band met de leerkracht verstevigen. Als pester aangeeft, dat dit niet meer nodig is, kan hem/haar dit vertrouwen geschonken worden.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 8:

- Verwijdering van school volgend de juiste juridische procedures.
- Eventueel nog exit gesprek leerling en ouders.

Bij schorsing en / of verwijdering worden nauwkeurig de juridische regels gevolgd.

Stap 9: (ouders van) gepeste kinderen;

Indien het gepeste kind niet durft op te komen voor zichzelf of assertief-onvriendelijk op komt voor zichzelf, en/of als het kind te weinig zelfvertrouwen (meer heeft), groepscode niet doorziet, dan kan bij de ouder een buitenschoolse SEO-training (sociaal- emotionele ontwikkeling) of een buitenschoolse therapie worden aangekaart, om het kind te leren vriendelijk-assertief voor zichzelf op te komen, groepscode te leren ontcijferen en toe te passen en zelfvertrouwen te herwinnen.

Indien er wordt afgeweken van het stappenplan is dat met goedkeuring van de partijen en weloverwogen beslissing.

Digitaal pesten

Het digitaal pesten gebeurt meestal in buitenschoolse situaties maar dit gaat vaak samen met pesten in de "echte wereld". Zoals al eerder vermeld mogen de kinderen op school niet op social media (Facebook, Twitter, Instagram enz.). Wanneer er door kinderen of ouders wordt gemeld dat er sprake is van digitaal pesten worden de ouders van de pesters hiervan altijd op de hoogte gesteld. Verder worden de stappen gevolgd zoals deze zijn opgenomen in het protocol.

School maakt gebruik van een aantal tips tegen digitaal pesten:

- Vertel aan je ouders dat cyberpesten plaats vindt. Het is nooit jouw schuld dat een ander iets vervelends naar jou toestuurt op internet. Niemand heeft het recht om jou te pesten!
- Voor de ouders: sommige kinderen vertellen niet dat ze gepest worden via internet, omdat ze bang zijn dat ze niet meer mogen internetten. Maak duidelijk, dat uw kind gewoon mag blijven internetten.
- Bewaar alles wat met pesten te maken heeft op je computer als bewijsmateriaal.
- Reageer niet op het cyberpesten. Ook niet gaan terugschelden.
- Blokkeer mensen die jou pesten op internet.
- Bij vervelende youtube filmpjes lees de tips op de politiesite <http://www.vraaghetdepolitie.nl/sf.mcgi?193>.

Als je aangifte wilt doen, doe dan eerst aangifte, voordat je het filmpje door youtube laat verwijderen (i.v.m. bewijsmateriaal).

- Meld (internet)pesten van medeleerlingen op school. Overleg met je ouders en school de te nemen stappen. Spreek af wie wat gaat doen en zet dit zwart op wit.

Bijlage 1: Respecttest

Respecttest (**stap 3** van het stappenplan) eens per jaar wordt deze afgenomen.

Tips voor het afnemen van de respecttest:

Vertel even wat het verschil is tussen ruzie, plagen en pesten voordat de test wordt afgenomen.

De test wordt **de eerste keer altijd** anoniem ingevuld en na de eerste keer mag het kind zelf kiezen;

- De leerkracht loopt NIET rond, maar help alleen als een kind om hulp vraagt;
- In school wordt een bus o.i.d. neergezet waarin iedereen het formulier kan retourneren;
- Het formulier van de kinderen wordt in de klas kris kras opgehaald, dus niet netjes op volgorde, waardoor achterhaald kan worden van wie het formulier afkomstig is;
- De resultaten van de test worden gebruikt om te kunnen gaan werken aan de toekomst (schoolverbeteringsplan) en dus niet om mensen af te rekenen op de huidige resultaten;
- De groepsleerkrachten kunnen gericht gaan werken aan het aanpakken van pesten en de pesters in de groep;
- Na afloop van het verbeterplan wordt de test herhaald, om te kijken of het verbeterplan gewerkt heeft (= minder tot bijna geen pestgedrag).

De test wordt op een plek afgenomen, waar een kind zich veilig voelt en niet de ogen van medeleerlingen voelt. Ook volwassenen moeten niet in de beurt komen als een kind de test doet, want een kind kan dan het gevoel krijgen, dat de volwassene kijkt wat hij of zij invult.

Om te voorkomen dat een pester een gepeste onder druk gaat zetten is het heel belangrijk dat de test in een keer wordt afgenomen voor een pauze of voor een vrij moment (gym, spel, pauze, enz). De leerkracht dient te benadrukken dat deze test er is om ervoor te zorgen dat iedereen pestvrij op school kan werken en leven. De test is bedoeld om de sfeer in de groep nog fijner te krijgen.

Indien een kind invult dat het nooit gepest wordt of een keer per jaar is er m.i. geen pestprobleem voor dit kind. De test vraagt ook naar waar er gepest wordt. U kunt daardoor snel in kaart brengen waar de onveilige situaties / plekken zich bevinden

Respecttest voor kinderen

Uitleg

Jouw school wil graag dat jij en je klasgenoten met plezier naar school gaan. Misschien ga je al met plezier naar school.

Het kan ook zijn dat je niet met plezier naar school gaat omdat je gepest wordt.

Om iets tegen pesten te kunnen doen, moet de school natuurlijk wel weten of er gepest wordt. Jij kunt daarbij helpen door deze test in te vullen.

Datum:

Naam mag je invullen, maar het hoeft niet.

Groep: 4 – 5 – 6 – 7 – 8

Hoe vaak word je gepest? Kruis
alsjeblieft 1 antwoord aan.

0.. Ik word nooit gepest.

0..Ik word ongeveer 1x per jaar gepest.

0..Ik word ongeveer 1x per maand gepest.

0..Ik word ongeveer 1x per week gepest.

0..Ik word ongeveer 1 x per dag gepest.

0..Ik word meerdere keren per dag gepest.

Waar word je gepest? Je mag meer antwoorden invullen.

0..Ik word nergens gepest.

0..Ik word in het klaslokaal gepest als de leerkracht erbij is.

0..Ik word in de klas gepest als de leerkracht even weg is.

0..Ik word op de gang gepest.

0..Ik word in de pauze gepest (binnen bij het eten en drinken).

0..Ik word in de pauze buiten gepest. (0..kleine pauze 0..grote pauze)

0..Ik word gepest voor schooltijd op het plein.

0..Ik word gepest van huis naar school toe / van school naar huis toe.

0..Ik word gepest via internet.

- Door wie word je gepest? En wat doet of doen de pester(s)

- Wie helpt jou wel eens tegen het pesten? -----

- Welke kinderen worden volgens jou elke dag gepest? -----

- Door wie worden ze gepest? -----

- Ik vind de sfeer in mijn klas **vervelend** / **plezierig**, omdat.....

Respecttest voor ouders

Uitleg

Zoals u weet willen wij als school de kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden. Het team wil dat de kinderen met plezier naar school gaan. Wij willen u vragen de onderstaande vragen te beantwoorden. Hierdoor krijgen wij nog meer informatie m.b.t. de vraag of we op de goede weg zijn met het bieden van een goed en veilig schoolklimaat en waar we nog aan moeten werken met elkaar.

Na het invullen van het formulier kunt u deze in de enveloppe doen, deze dichtplakken, en daarna deponeren in de daarvoor bestemde bus op school.

Bedankt voor uw medewerking. Het team.

Datum:

Naam:

Mijn kind zit in groep: 4 – 5 – 6 – 7 – 8 (basisschool)

Hoe vaak wordt uw kind gepest, zover u kunt nagaan? Kruis alstublieft 1 antwoord aan.

0.. Mijn kind wordt nooit gepest.

0..Mijn kind wordt ongeveer 1x per jaar gepest.

0..Mijn kind wordt ongeveer 1x per maand gepest.

0..Mijn kind wordt ongeveer 1x per week gepest.

0..Ik Mijn kind wordt ongeveer 1 x per dag gepest.

0..Mijn kind wordt meerdere keren per dag gepest.

Waar wordt uw kind gepest? U mag meer antwoorden invullen.

0..Mijn kind wordt nergens gepest.

0..Mijn kind wordt in het klaslokaal gepest als de leerkracht erbij is.

0..Mijn kind wordt in de klas gepest als de leerkracht even weg is.

0..Mijn kind wordt op de gang gepest.

0..Mijn kind wordt in de pauze gepest (binnen bij het eten en drinken).

0..Mijn kind wordt in de pauze buiten gepest.

0..Mijn kind wordt gepest voor schooltijd op het plein.

0..Mijn kind wordt gepest van huis naar school toe / van school naar huis toe.

0..Door wie wordt uw kind gepest? -----

0..Door wie wordt uw kind wel eens geholpen? -----

0..Welke kinderen worden volgens u gepest op onze school en in welke klas zitten zij?

Bijlage 2: Stappenplan respectvol met elkaar omgaan

Hieronder het stappenplan wat we gebruiken om respectvol met elkaar om te gaan.

Stop hou op!

Zeg stop, wanneer je wilt dat een ander stopt met 'iets' wat jij niet wilt, de ander moet dan direct stoppen.

Wanneer de ander door je STOP heen gaat:

1. Je gaat naar de (eigen) leerkracht;
2. Wij laten degene die doorgaat bij ons komen;
3. Beiden moeten het probleem uitpraten;
4. Beiden moeten bij de leerkracht melden wanneer ze eruit zijn. (leerkracht kan aan de houding zien of het daadwerkelijk ook goed is. Een heel belangrijke stap in het oplossen van problemen.)

Geen oplossing voor een van beide? Dan komt de vraag van de leerkracht:

5. Bedenk, wanneer je er niet uitkomt, hoe het probleem voor jou wel is opgelost.
6. Nog steeds komen jullie er niet uit: Er volgt een gesprek met juf of meester na schooltijd.

Met name jonge kinderen kunnen dit leren door stoeien in de gymles te doen:

Op de mat, op je knieën. Je mag niet omhoog. Stop is ook stop.

Het volgende hanteren we wanneer we met de kinderen praten in de vorm van **mediation bij een pest/ruziegesprek**.

Neem het altijd serieus!

- Beide partijen moeten hun verhaal kunnen doen.
- Wanneer dat gebeurt is, dan **niet** gaan zoeken naar de waarheid, maar proberen het gevoel wat tot het 'probleem' leidde te achterhalen.
- Wanneer gevoelens boven water zijn, **beide** zijden begrijpen. Geen kant kiezen!
- Vervolgens de vraag hoe je **elkaar** kunt helpen om dat gevoel niet meer te krijgen.
- Kinderen hebben de meest creatieve oplossingen om het op te lossen.
- Checken of het een goede oplossing is voor beide partijen.
- Net zolang doorgaan dat er een voor beide partijen een goede oplossing komt.
- Vervolgens na een aantal dagen checken of het goed gaat en of de hulp lukt.

De laatste stap is heel belangrijk om het kind het gevoel te geven dat het serieus wordt genomen.

Heel belangrijk aspect...

Vergeet niet ouders mee te nemen, wanneer het regelmatig terug komt.